

GRAFIČAR

Revija slovenskih grafičarjev

**PRILOŽNOSTI
TRANSPROMA
POBLIŽE**

**XEIKONNOVI DIGITALNI
TISKARSKI STROJI
ZA TISK EMBALAŽE
IN ETIKET**

**KDO JE TRUBARJU NATISNIL
PRVI SLOVENSKE KNJIGE**

NOVA ZNANJA - KJE JIH DOBITI

**BITI ALI NE BITI
ZAVEZANEC ZA DDV?**

**ŠTUDIJ NA IAM DAJE ODLIČNO
PODLAGO ZA DELO V
GRAFIČNI INDUSTRIJI**

BODITE PRAVOCASNO IN OSEBNO SEZNANJENI:
➤ 2 AKTUALNIMI GRAFIČNIMI DOGODKI.
➤ 5 POMEMBNIMI GRAFIČNIMI NOVOSTMI.
➤ 2 AKTUALNIM RAZVOJEM STANDARDIZACIJE.
➤ ...

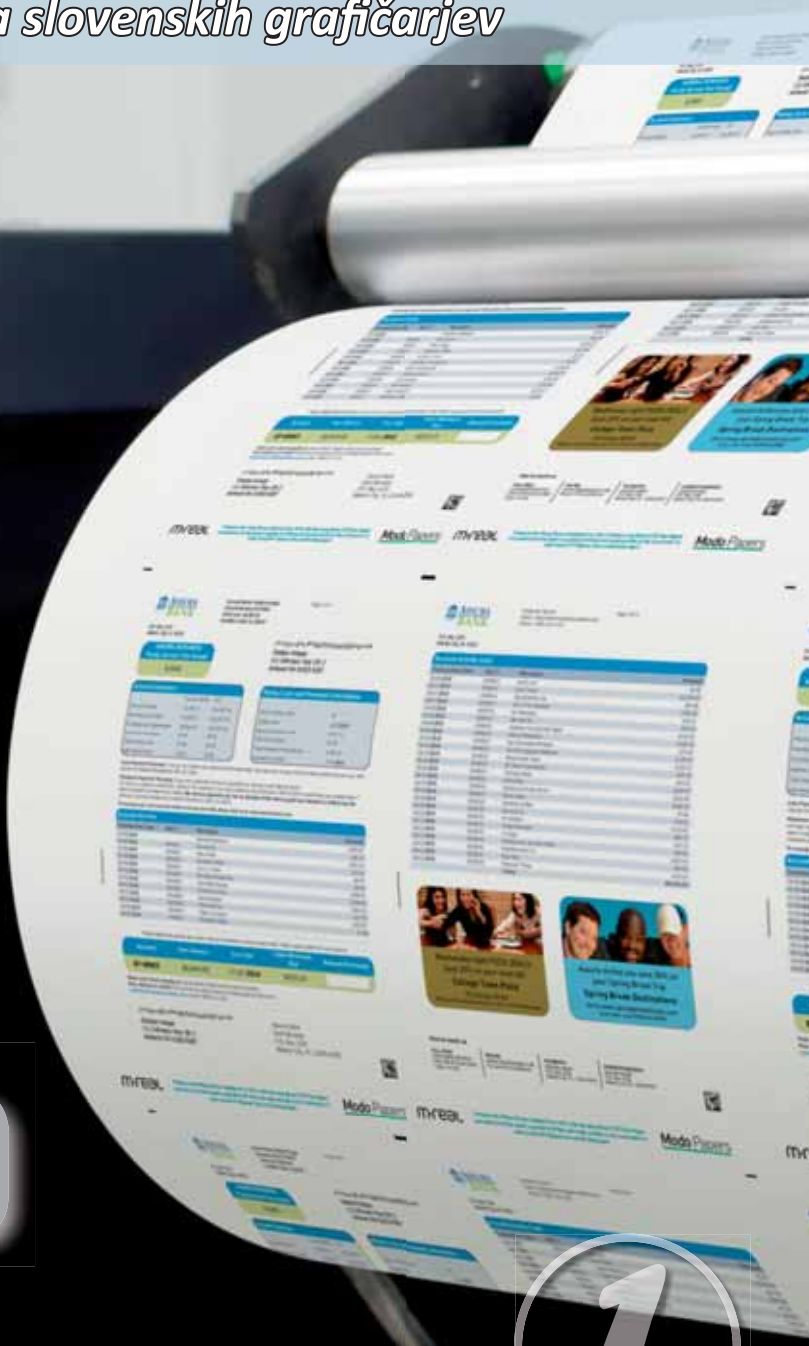
PRUJAVITE SE NA BREZPLAČNE E-NOVICE REVJE GRAFIČAR!

ISSN 1318-4377
9 771318 437109

www.graficar.si

1
februar 2014

KONICA MINOLTA

NE BOSTE VERJELI OČEM

Kmalu nova serija **bizhub PRO/PRESS C1060/C1070** barvnih digitalnih sistemov za produkcijski tisk – **tako dobri, da ne boste verjeli očem.**

Če dobro pomislite, ni nobenega razloga, da bi bil odtis na sistemu za digitalni produkcijski tisk slabše kvalitete, kot pri klasičnem tisku. Naša nova serija bizhub PRO/PRESS C1060/C1070 dokazuje točno to: zahvaljujoč številnim rešitvam, kot nova tehnologija tonerja SIMITRI HD E ali nov sistem za registracijo, je odtis perfekten.

UVODNIK

VERJAMEMO, DA SO HUJŠI ČASI ZA GRAFIČNO INDUSTRIJO MIMO

Lani smo s skupnimi močmi spet izdali šest števil revije Grafičar. Leto, ki se je izteklo, je bilo za grafično panogo spet nekakšno sito, skozi katero neprimerna in neprilagodljiva grafična podjetja ne pronica. Zato je pred nami novo poslovno leto z novo, prečiščeno strukturo igralcev na grafičnem trgu; glede na še vedno trajajočo gospodarsko krizo ne bo enostavno, verjamemo pa tudi, da ne pretežko.

Žal smo v uredništvo prejeli tudi nekaj odpovedi, ki so večinoma posledica zaprtja nekaterih grafičnih podjetij. Kljub temu lahko povemo, da smo trenutno v stabilnem obdobju, in upamo, da to kaže na prečiščeno stanje grafične industrije, v katerem bo za vse dovolj dela in možnosti za poslovni razvoj. Seveda se bo za posle treba še vedno boriti, predvsem truditi za kvalitativno zadovoljitev potreb trga. Upamo, da smo vam v preteklem letu z objavami že pomagali pri kakšnih finančnih, strateških in drugih poslovnih odločitvah, in tudi letos se bomo trudili, da vas bomo pravočasno obveščali o novostih in inovativnih grafičnih pristopih, s katerimi se boste lahko grafičnemu trgu prilagodili pravi čas in ostali kak korak pred konkurenco.

Če povzamemo statistiko preteklega leta našega uredništva, se lahko pohvalimo, da smo za vas pripravili več kot 400 dnevni novic in vam jih približali skozi različne kanale. Med njimi so najbolj priljubljena socialna omrežja (RSS Feed, facebook, twitter in linkedin). Z vašim izkazanim interesom nam je doslej uspelo oblikovati socialne skupine, ki trenutno štejejo 28 sledilcev aktualnim vsebinam na twitterju, 74 prijateljev na facebooku in 89 članov skupine linkedin. Več kot 50 je prijavljenih tudi na naše e-novice, ponosni pa smo tudi, da imamo tedensko več kot 800 obiskov naše spletne strani.

V tiskanem delu smo za vas v preteklem letu izpostavili nekaj zanimivih člankov na temo ekološko ozaveščenega poslovanja, sodobnega standardiziranega barvnega upravljanja, digitalnega tiska, poslovnega razvoja, zaposlitve/samozaposlitve in reportaž s pomembnejših grafičnih dogodkov v bližnji in širši okolici.

Verjamemo, da smo z vašim izkazanim interesom na dobri poti, da gojimo grafično javnost v sodobni spletno naravnani komunikacijski obliki. Za vas se bomo trudili še naprej, hkrati pa se tudi priporočamo, da mnenja, dobro prakso in podobno v zvezi z grafično industrijo in razvojem delite z nami in širšo javnostjo.

BODITE PRAVOČASNO IN OSEBNO SEZNAJENI:

- Z AKTUALNIMI GRAFIČNIMI DOGODKI.
- S POMEMBNI MI GRAFIČNIMI NOVOSTMI.
- Z AKTUALNIM RAZVOJEM STANDARDIZACIJE.
- ...

PRIJAVITE SE NA BREZPLAČNE E-NOVICE REVIEJE GRAFIČAR!

Ricoh Pro L4100.

Nov Ricohov tiskalnik velikega formata

Podjetje Ricoh je predstavilo nov lateksni tiskalnik velikega formata Pro L4100. Na voljo je v dveh širinah izpisa.

Nov tiskalniški sistem je na voljo v širini izpisa 130 in 160 cm in lahko izpisuje z do največ sedmimi barvami. Poleg osnovnih procesnih barv CMYK lahko uporablja še dodatno oranžno, zeleno in pokrivno belo. Obe različici sistema pa sta združljivi z vodnoosnovanimi lateksnimi barvili.

Uporabniki lahko izpisujejo na tiskovne medije, kot so PVC, vodoodporni substrati, sintetični papir, premazani in nepremazani papirji, folije, tekstil in drugo. Enostavno lahko potiskamo tudi tanjše substrate lažje gramature. Izpisi z lateksnimi barvili Ricoh so obstojni največ dve leti, z dodelavo s plastifikacijo pa največ tri.

Več informacij na www.ricoh.com.

www.graficar.si

VSEBINA

FEBRUAR 01/14

ŠTUDIJ NA IAM DAJE ODLIČNO PODLAGO ZA DELO V GRAFIČNI INDUSTRIJI

Na IAM (Inštitut in akademija za multimedije) Ljubljana smo že ob ustanavljanju, pred 15 leti, zaznali pomen digitalnih tehnologij, razvoja IKT in integracije ter širitve multimedijskih izdelkov in tehnologij na vsa področja delovanja, kamor sodi tudi izjemno obsežno in pomembno področje produkcije tiskanih izdelkov.

6

VRHUNSKI NABOR PROGRAMSKIH REŠITEV ZA DELOVNE TOKOVE

S povečevanjem naročil se čas izdelave krajša, pojavljajo pa se dodatne možnosti aplikacij, zaradi česar so tiskarji pred vse večjimi delovnimi izzivi.

9

XEIKONOVİ DIGITALNI TISKARSKI STROJI ZA TISK EMBALAŽE IN ETIKET

Lahko rečemo, da je embalaža nujno zlo, a številke kažejo, da je po vsem svetu zaznavna rast proizvodnje embalaže in etiket, ki sta hkrati najmočnejši segment v grafični industriji. Po drugi strani pa je opaziti tudi vse večjo nagnjenost k naročilom manjših naklad.

10

REPRODUCIRANJE BARV IN BARVNO UPRAVLJANJE

V sodelovanju s Fakulteto tehničnih znanosti iz Novega Sada je na Naravoslovnotehniški fakulteti, Oddelku za tekstilstvo, Katedri za informacijsko in grafično tehnologijo, nastala knjiga z naslovom Reproduciranje barv in barvno upravljanje avtorjev Dejana Javoršek, Igorja Karloviča in Tadeje Muck.

13

NOVA ZNANJA - KJE JIH DOBITI

V tiskarski industriji je razpon tehnologij, ki se uporabljajo, velik: analogna ploska, gravurna, digitalna kapljična ipd. V časih debelih krav je bila specializacija v redu. Tiskarju klasičnih tehnologij se ni bilo treba ukvarjati z digitalnim tiskom in seveda obratno.

14

PRILUŽNOSTI TRANSPROMA POBLIŽE

Podatkovna komunikacija je v dobi IT-tehnologije prava poslovna priložnost za vse ponudnike sodobnih grafičnih in marketinških storitev, a veliko se jih dejansko tega in s tem povezanega pojma transproma sploh ne zaveda.

16

MAGNO JE SPET TU!

Magno je svetovna znamka premaznega papirja, ki ji zaupajo tiskarji že več desetletij. Svoj ugled si je zaslužila zaradi visoke kakovosti tiska in popolne zanesljivosti.

21

BITI ALI NE BITI ZAVEZANEC ZA DDV?

Kakor koli že, s samozaposlitvijo je tako kot z vsako stvarjo. Poleg dobrih ima tudi slabe strani, a s pravimi odločitvami v začetku svoje samostojne poslovne kariere lahko izberete zgolj dobre.

22

AKTUALNO

NOVIČKE IZ GRAFIČNEGA SVETA

Nov testni paket vključuje nove testne forme.

Nadgrajen paket Altona Test Suite 2.0

Nemško združenje za tisk in medije (Bundesverband Druck und Medien – BVDM) je pred nedavnimi predstavilo nov testni paket Altona Test Suite 2.0. Dodane so štiri nove testne forme.

Od začetka decembra lani je na voljo nadgrajena različica paketa testnih form Altona Test Suite 2.0. Namenjena je preverjanju skladnosti sistemov in aplikacij priprave s standardom PDF/X in barvno upravljanje korektnosti PDF-delovnih sistemov priprave do tiska.

Paket Altona Test Suite – prva izdaja 2004, dopolnitev 2005 – se po vsem svetu uporablja kot referenčno standardno preskusno orodje. Uporablja ga več kot 2000 tiskanih in medijskih podjetij in proizvajalcev sistemov obdelave in priprave PDF-podatkov za tisk. Združenje BVDM v sodelovanju z ATS 2.0 prispeva velik delež pri razvoju omenjenega paketa in k mednarodni uveljavitvi kot standarda ISO 12647. Pri razvoju sodeluje tudi uveljavljena institucija ECI.

Paket vključuje tudi DVD-medij z digitalnimi testnimi formami, podatki za vrednotenje in ICC-profile v skladu z uveljavljenimi tiskarskimi standardi ISO 12647. Še vedno je sestavljen tudi iz osmih referenčnih odtisov šestih testnih form formata DIN A3, ki so izdelane v tolerancah standarda ISO 12647-2. Priloženi sta tudi dokumentaciji v nemškem in angleškem jeziku.

Paket vključuje tudi osnovne različice osmih datotečnih referenc datotek Altona Suite Test (testnih form formata DIN A3), ki so namenjene preverjanju odtisov:

- ATS 2.0 Measure (nadgradnja)
- ATS 2.0 roman16-1 (novo)
- ATS 2.0 Visual (nadgradnja)
- ATS 2.0 roman16-2 (novo)
- ATS 2.0 Technical 1 (nadgradnja)
- ATS 2.0 roman16-3 (novo)
- ATS 2.0 Technical 2 (novo)
- ATS 2.0 roman16-4 (novo)

Štiri nove testne forme ATS 2.0 roman16 vključujejo vse referenčne testne slike serije roman16 bvdm. Primerne so za vizualno in meroslovno vrednotenje tako primarnih kot tudi sekundarnih in terciarnih barvnih odtenkov, kožnih in lasnih tonov, barvnih in sivinskih prehodov in reprodukcij- skih podrobnosti. Forme ATS 2.0 roman16, ATS 2.0 Measure in ATS 2.0 Visual so primerne za izdelavo odtisov in nadzor tiska po aktualnih tiskarskih standardih za ofsetni, časopisni in globoki tisk.

Testna forma Technical 2 je nov del paketa Altona Test Suite 2.0. Namenjena je preverjanju tehnične združljivosti sistemov in aplikacij v prikazu kompleksnejše strukturiranih PDF-podatkov s transparentami in elementov, izdelanih z bolj pogosto rabljenimi oblikovalskimi pristopi (ISO 15930-7, PDF/X-4). Tako je sistematično nadgrajeno preverjanje korektnosti prikaza osnovnih grafičnih elementov forme Technical 1 (PDF/X-3, pokrivanje, pisave).

Več informacij na www.altonatestsuite.com.

www.graficar.si

Job Editor za spletno upravljanje vsebin s samodejnimi funkcijami prilagajanja variabilnih besedilnih podatkov.

Fujifilm predstavil XMF Print Centre V5

Storitev spletnega tiska v oblaku Fujifilm XMF Print Centre, odslej v različici 5, je trgu že na voljo. Vsi, ki se ukvarjajo s tiskarskimi storitvami, lahko z novim sistemom v oblaku tržijo svoje storitve oziroma tiskovine po spletu.

Omogoča vzpostavitev več vzporednih spletnih prodajal z enotnim upravljalnim nadzornim panelom, podpira pa funkcije vse od elektronskega naročanja, preverjanja korektnosti oddanih PDF-dokumentov za tisk in sleden izvedbi naloga v delovnem sistemu XMF.

Fujifilm XMF Print Centre V5 je nadgrajen z novimi funkcijami, kot je možnost samodejnega prilagajanja Auto-Fit, ki je nov priročen pripomoček za samodejno upravljanje in prilagajanje variabilnih besedilnih podatkov glede na kontekst.

Nova je tudi integrirana funkcija Auto-Format, ki skrbi, da so besedilne vrzeli zapolnjene s pomočjo prilagajanja formata besedila.

Prenovljen je tudi modul Back-Office. Odslej prvič v poslovanju omogoča uporabo različnih davčnih stopenj. Izpopolnjena je tudi varnost prijav v ozadja spletnih trgovin in poslovnih platform B2B.

Dodana je tudi funkcija kopiranja v modulu Back-Office, ki omogoča enostavno kopiranje artiklov v druge vzporedne spletne trgovine in upravljanje. Tako je omogočena hitra širitev vzporednih prodajnih platform. Sistem spletnega naročanja in upravljanja več opravil pa je odslej podprt tudi s širšim naborom podprtih tiskalniških sistemov za neposredni spletni tisk.

Več informacij na www.fujifilm.com.

www.graficar.si

Nov sistem izsekovanja zagotavlja večjo produktivnost.

Razširjen portfelj rešitev Dymatrix

Podjetje Heidelberg Druckmaschinen je ponudilo novo izsekovno rešitev Dymatrix XL 145 CSB, razširjen sistem formata 6.

Nov sistem je standardno opremljen z vlagalnim modulom Dyset XL, novim pnevmatskim zapiralnim okvirjem izsekovnega orodja in upravljalnim modulom, kot ga ima sestrska rešitev Dymatrix 106 CSB.

Zapiralni okvir in hitri napenjalni sistem zagotavljata hitro menjavo in pripravo izsekovanja v primeru izvedbe novega naloga, okvarjenega ali obrabljene izsekovnega orodja. Produkcijska hitrost izsekovanja novega sistema znaša 9000 izsekov na uro.

Nov sistem je zasnovan na podobni tehnologiji sistema Dymatrix 106 CSB, ki je integrirana tudi v tiskarskih strojih in zagotavlja zanesljivo vodenje materiala skozi sistem. Rešitev Dymatrix XL 145 CSB je možno integrirati v poljubne produkcijske delovne sistem oziroma okolja. Omogoča rezec, izsekovanje, ločevanje, prebijanje, sekanje in slepi tisk. Primeren je za dodelavo materialov gramature od 80 do 2000 g/m² oziroma debeline 0,1 do največ 4 mm. Testna različica je na voljo za ogled v predstavitev- nem centru Print Media Center v Wiesloch-Walldorfu.

Več informacij na www.heidelberg.com.

www.graficar.si

inštitut in akademija
za multimedije

Svetlobna kabina je del sistema Smart Lightning System.

Lacuna Solutions predstavilo Smart Lightning System

Smart Lightning System je novost v ponudbi podjetja Lacuna Solutions. Je nov LED-standardiziran svetlobni sistem, ki poleg standardne svetlosti (največja možna svetilnost je 2200 luksov) zagotavlja tudi možnost korektno simulacije svetlobne temperature (3500–12000 K).

Sistem je zasnovan na šestih različnih posebnih LED-svetlobnih virih, ki so del svetlobne plošče (Lightboard), in je strojno krmiljen. Za natančno vzpostavitev svetlobno standardiziranega delovnega okolja pa je na voljo spektrofotometrični inštrument in programski umeritveni vmesnik, ki je združljiv s platformami Mac, Windows in Linux.

Sistem je certificirala tudi Fogra, in sicer za standardne svetlobne razmere tople bele, hladne bele, modre, zelene, vijoličaste in UV. Z drugimi besedami sistem izpolnjuje zahteve starega in novega revidiranega svetlobnega standarda ISO 3664. LED-zasnova svetlobnih virov zagotavlja neprimerljivo enotno barvno osvetlitev v primerjavi z običajnimi neonskimi svetlobnimi viri. Zaradi pestrosti simulacije svetlob je nov sistem svojevrsten, hibriden.

Sistem sestavlja paket strojnih rešitev:

- ⤵ delovna standardizirana svetlobna luč z vrtljivo roko,
- ⤵ stropna luč širine 1200 cm,
- ⤵ svetlobna kabina za opazovanje tiskovin,
- ⤵ svetlobna LED-kabina za monitor.

Nov sistem standardnih svetil odlikujejo predvsem:

- ⤵ manjša/tanjša zasnova opreme,
- ⤵ manj gretja svetlobnih virov, nizka poraba energije,
- ⤵ kratek čas ogrevanja za vzpostavitev standardnih svetlobnih razmer,
- ⤵ prilagodljivost svetlosti in barve svetlobe,
- ⤵ zanesljiva korektna kakovost svetlobe pri vseh svetlostih,
- ⤵ daljša uporabnost svetlobnih virov,
- ⤵ združljivost z zahtevami starega in novega revidiranega svetlobnega standarda ISO 3664.

Več informacij na www.lacunasolutions.com.

www.graficar.si

Na IAM (Inštitut in akademija za multimedije) Ljubljana smo že ob ustanavljanju, pred 15 leti, zaznali pomen digitalnih tehnologij, razvoja IKT in integracije ter širitve multimedijskih izdelkov in tehnologij na vsa področja delovanja, kamor sodi tudi izjemno obsežno in pomembno področje produkcije tiskanih izdelkov. Ti so praviloma zelo povezani in komplementarni z drugimi multimedijskimi izdelki (AV in animirani izdelki, spletne strani, učna gradiva ipd.) in dejavnostmi (oglaševanje, promocije, razstave).

Zato smo tako zasnovali tudi najbolj sodoben študij na višji šoli za medijsko produkcijo in od leta 2013 tudi na visoki šoli za multimedije. Študentje višje šole spoznajo teoretične in praktične osnove celotne multimedijske produkcije in projektne dela, vključno s kreativnim pisanjem. Glavni cilj študija je pripraviti diplomante na kakovostno izvajanje produkcijskih procesov in organiziranje produkcije na določenem področju. V 2. letniku študentje izberejo enega od izbirnih predmetov (avdio, fotografija, gra-

Srečo ZAKRJAŠEK

Inštitut in akademija za multimedije
Leskoškova cesta 12, 1000 Ljubljana

T: +43 (0)1 524 00 44

M: +386 (0)41 968 405

E: info@iam.si

http://www.iam.si

ŠTUDIJ NA IAM

DAJE ODLIČNO PODLAGO ZA DELO V GRAFIČNI INDUSTRIJI

fično oblikovanje, 2D in 3D, spletna produkcija in video), pri katerih se specializirajo pet do osem mesecev in šolanje zaključijo s projektom (izdelek in projektna dokumentacija) in diplomom. Študentje, ki izberejo grafično oblikovanje, naredijo izdelke, kot so CGP, knjiga, serija plakatov, koledar, fotoknjiga, katalog, letno poročilo idr.

Študentje med šolanjem obvezno sodelujejo tudi v kompleksnih projektih, katerih cilj je izdelava celovitih promocijskih multimedijskih izdelkov, kamor sodijo praviloma AV-animirani izdelki, spletna stran, aplikacije za mobilne naprave in vrsta grafičnih izdelkov (plakati, brošure, reklamni listi, panoji, katalogi idr.). Tako spoznajo načine delovanja sodelovanja v projektih in z naročniki ter nujnost tehnoloških povezav in nadgradenj pri pripravi in izvedbi multimedijskih produkcijskih procesov. Pomemben del praktičnega usposabljanja študentov poteka v podjetjih, in sicer 800 ur v dveh letih.

Po končani dveletni višji šoli dobijo diplomanti naziv inženir/-ka medijske produkcije.

Na visoki strokovni šoli za multimedije, kjer študij poteka tri leta, sta prvi dve leti strukturirani podobno

in z istimi cilji kot na višji šoli, tretji letnik pa je usmerjen producentsko in diplomante usposobi za načrtovanje in tudi izvedbo zahtevne multimedijske produkcije. Na visoki šoli za multimedije je na voljo 17 izbirnih področij (avdioprodukcija, digitalna knjižnica, 2D-animacija, e-izobraževanje, filmska produkcija, fotografija, grafično oblikovanje, ilustracija, kompleksni promocijski projekti, organizacija prireditev in javno nastopanje, spletna produkcija, 3D-modeliranje in animacija), po potrebi pa bomo odprli še nova. Na vsakem področju ima študent poleg pedagoškega tudi strokovnega mentorja, strokovnjaka iz prakse, in možnost spoznavanja vrhunskih strokovnjakov in podjetij ter ustanov z izbranega področja.

Diplomanti dobijo naziv diplomiran multimedijski producent/-ka.

Študij na IAM je zasnovan in izveden po visokih mednarodnih standardih, šola ima tudi vso potrebno opremo in e-izobraževalno platformo z bogato knjižnico in izobraževalnimi programi, omogoča tudi e-študij in je v tesnem stiku prek alumni kluba z diplomanti in prek kariernega centra in praktičnega izobraževanja z več kot 500 podjetji in ustanovami v Sloveniji in tujini.

Izdajamo tudi revijo Medijska vzgoja in produkcija, ki si jo lahko ogledate prek www.biteks.si/mvp.

Več o IAM is lahko ogledate na spletni strani www.iam.si, vabimo pa vas tudi na obisk šole in predstavitev študijskih programov v sklopu informativnih dnevov, ki jih imamo vsako leto dvanajst, datumi pa so objavljeni na spletni strani. Prva informativna dneva bosta v petek, 14. 2. 2014, ob 10. in 16. uri ter v soboto, 15. 2. 2014, ob 10. uri. Seveda pa nas lahko obiščete, po predhodnem dogovoru, kadar koli.

Izdelke študentskih projektov si lahko ogledate na naši FB-strani in na YT.

**Tisk je ključni del
komunikacijskega spleta.
Izpopolnite ga s Canonom!**

 ImagePRESS

Canon

www.canon.si

OCÉ PRISMA

VRHUNSKI NABOR PROGRAMSKIH REŠITEV ZA DELOVNE TOKOVE

Programske rešitve za vodenje delovnih tokov na vseh stopnjah življenjskega cikla dokumentov.

S povečevanjem naročil se čas izdelave krajša, pojavljajo pa se dodatne možnosti aplikacij, zaradi česar so tiskarji pred vse večjimi delovnimi izzivi.

Ti vključujejo čas, stroške in vire, porabljene za pripravo dokumentov, ki lahko narastejo na 92 odstotkov produkcijskih stroškov dokumentov. Poleg tega imajo tiskarne težave z različnimi ponudniki opreme na različnih lokacijah, ki ustvarjajo nezdržljivost med sistemi, napravami in končnimi izdelki. Na prihodke, stroškovno učinkovitost in dobičkonosnost vplivajo še mirovanje naprav, izpadi, zamude pri naročilih in neučinkovitost. Vsi naštetih dejavniki imajo neposreden in merljiv učinek na produkcijske stroške in načrtovane prihodke.

Z namenom odpravljanja težav in ustvarjanja učinkovitejših ter bolj dobičkonosnih poslovnih procesov s pomočjo digitalne dokumentne rešitve je Océ razvil družino programskih rešitev Océ PRISMA za upravljanje delovnih tokov.

Océ je v raziskave in razvoj razširljivih upraviteljskih programskih rešitev vložil vse svoje strokovno znanje, nabrano v dveh desetletjih inovacij, rezultat pa je vrhunska programska oprema, ki omogoča prilagajanje spreminjajočim se potrebam in kompleksnim produkcijskim

okoljem z napravami različnih proizvajalcev. Z njimi odgovarja na največje izzive, s katerimi se danes spopadajo tiskarne.

Océ PRISMA je nabor upraviteljskih programskih rešitev, ki podjetjem omogočajo maksimiranje zmogljivosti in stroškovne učinkovitosti delovnih okolij, v katerih se uporabljajo naprave različnih proizvajalcev, ne glede na lokacijo, sistem ali napravo. Rešitev odpravlja nekonsistentnost, nepotrebne naložbe in druge težave, ki pestijo delovne tokove z napravami istega ali različnih proizvajalcev.

Na primer: v tiskarskem okolju, kjer se na več lokacijah uporabljajo stroji različnih proizvajalcev, se pojavlja nezdržljivost med sistemi, napravami in izpisi, zaradi česar mora tiskar vzdrževati podvojene naprave in zaposlovati dodatne upravljavce. Océ PRISMA takšne težave spremeni v priložnosti, saj dokumentne tokove podpira tako na napravah Océ kot tudi na drugih tiskalnikih.

Ključne zmogljivosti

Z uporabo industrijskih strežnikov za povezovanje in souporabo različnih tiskarskih strojev Océ PRISMA omogoča vodenje tiskarne z neomejenim številom naprav na različnih lokacijah z naslednjimi ključnimi zmogljivostmi:

Nataša PORENTA

Canon Adria, d. o. o.

Dunajska cesta 128a, 1000 Ljubljana

tel.: +386 (0)1 530 87 20

faks: +386 (0)1 530 87 45

e-pošta: natasa.porenta@canon.si

www.canon.si

- avtomatizirani delovni tok – poenostavitev drugega in časovno potratnega procesa priprave dokumentov z avtomatiziranimi orodji Océ PRISMA;
- upravljanje tiskalnikov različnih proizvajalcev – zmogljivi strežniki povežejo različne naprave in podpirajo širok nabor tiskalniških jezikov. Océ PRISMA omogoča centralizirano upravljanje poljubnega števila tiskarskih naprav;
- poenoteno upravljanje dela – celovit nadzor nad delom v enem ali več produkcijskih okoljih. Océ PRISMA omogoča učinkovito upravljanje opravil in optimizacijo izkoriščenosti naprav;
- pametno reševanje težav – odkrivanje in odpravljanje napak s samodejnim sledenjem, pregledovanjem izpisov in ponovnim tiskom manjkajočih ali poškodovanih dokumentov med procesom tiskanja, vstavljanja ali pošiljanja.

Moduli Océ PRISMA

PRISMAprepare – zmogljiva pripravljalna platforma vse-v-enem, ki omogoča pripravo popolnih dokumentov ter povečanje produktivnosti in dobička.

PRISMAarchive – zmogljiva programska oprema za arhiviranje, temelji na standardni PDF-platforni.

PRISMAaccess – poenostavlja pošiljanje naročil v reprografski oddelek, omogoča spremljanje stanja naročil, hitrejšo obdelavo naročil in nadzor nad stroški.

XEIKON

Inca Onset S50i.

Nov ploski Fujifilmov UV-tiskalnik velikega formata

Fujifilm in Inca Digital sta predstavila nov tiskalniški sistem Inca Onset S50i, ki je prvi model v seriji Onset z novo prilagodljivo zasnovano, imenovano Onset Scaleable Architecture. Novost je tudi možnost upravljanja sistema velikega formata na daljavo.

Novi Inca Onset S50i je visokozmogljiv produkcijski UV-tiskalniški sistem velikega formata, ki omogoča izpis 725 m² v eni sami uri. Sistem je namenjen vsem z večjo produkcijsko potrebo in možnostjo tiska na toge in gibke materiale velikosti 3,14 x 1,6 metra in debeline največ 50 mm. Tiskalnik je zasnovan na 224 izpisnih glavah Dimatix, ki so združljive z barvili Fujifilm Uvijet OB in OZ. S prilagojenimi nastavitvami UV-izpisa in sušenja tiskamo motno ali sijajno.

Glavna novost je nova arhitekturna zasnova tiskalnika serije Onset. Prednost novega sistema je modularnost in možnost prilagoditve sistema specifičnim potrebam uporabnika glede dozirnih posod barvila, izpisnih glav, UV-luč, avtomatizacije, produkcijske hitrosti, elektronike in programske opreme. Po navedbah proizvajalca je v ročnem načinu dela možno štiribarvno potiskati do 300 m² na uro ali polavtomatsko šestbarvno 560 m² na uro, s polno samodejnimi funkcijami pa kar 725 m² na uro.

Nov program podpore

V podjetju Inca pravijo, da so program podpore zasnovali tako, da so potencialne težave zaznane, še preden se dejansko pojavijo. Program tako vključuje vzdrževanje glede na posredovane obratovne informacije na daljavo neposredno s tiskalniških sistemov. Inca je za podporo pripravila več različnih podpornih paketov.

Več informacij na www.fujifilm.com in www.incadigital.com.

www.graficar.si

Lahko rečemo, da je embalaža nujno zlo, a številke kažejo, da je po vsem svetu zaznavna rast proizvodnje embalaže in etiket, ki sta hkrati najmočnejši segment v grafični industriji. Po drugi strani pa je opaziti tudi vse večjo nagnjenost k naročilom manjših naklad.

Prav zaradi tega se na trgu embalaže za prihodnje obdobje kažejo naslednje smernice:

- velika rast proizvodnje (vse dokler se ne bo pojavila kaka elektronska alternativa);
- glede na to, da ni na vidiku trenutno nobene elektronske alternative, se pričakuje, da bo proizvodnja rasla vsaj do leta 2020;
- vse večje povpraševanje po manjših nakladah ne glede na geografska in demografska območja;
- stalne spremembe zakonov in marketinških smernic vsekakor vplivajo na spremembe na embalaži in etiketah;
- pričakuje se, da velika rast nakupov po spletu ne bo vplivala na proizvodnjo embalaže in etiket, saj morajo biti tudi tako kupljeni proizvodi zapakirani v nekakšni embalaži.

V času upadanja obsežnejših naročil in vse večje konkurence na trgu postaja izdelavni čas med najpomembnejšimi dejavniki v proizvodnji. Hitrost in prilagodljivost sta vedno bolj pomembni. Na trgu, kjer sta pritisk na cene in konkurenca vse večja, imata najvišja možna kakovost proizvodov in obseg storitev večji pomen kot kdaj prej. Vse to so dejavniki,

s katerimi se srečujemo vsakodnevno. In kje je rešitev? Vsekakor v digitalni tehnologiji tiska. Danes je še vedno veliko tiskarn z samo eno tehnologijo tiska, zelo redki pa ponujajo tudi kombinacijo več tehnologij. Vendar tiskarji počasi spoznavajo, da je digitalni tisk praktično nujen poleg vsake konvencionalne tiskarske tehnologije (ofsetni, flekso ...).

Xeikon, proizvajalec digitalnih tiskarskih strojev in potrošnega materiala iz Belgije, je pionir v uvajanju barvnega digitalnega tiska v svetu. Največja prednost Xeikonovih strojev, ki tiskajo iz zvitka, pred stroji, ki tiskajo iz pole, je vsekakor format, zmogljivost tiska na materiale od 250 do 516 mm (maksimalna širina odtisa je 508 mm – torej polni B2-format), saj je maksimalni format strojev za tisk iz pole večina A3+. Prav zaradi tega je cena po odtisu nižja, izkoristek materiala pa bolj optimalen. Xeikonovi stroji lahko tiskajo na širok obseg različnih materialov v gramaturah od 40 do 350 g/m². Imajo veliko zmogljivost tiska in lahko delujejo 24 ur dnevno. Poleg velike produkcijske hitrosti je na voljo tudi tisk s petimi barvami, pri čemer je lahko peta barva bela, posebna »spot« barva ali posebna zaščitna barva (nevidna bela ali rumena). Nevidna bela barva se lahko uporabi za parcialno lakiranje embalaže in je po UV-sušenju zelo dobra zaščita izpisa.

Za delovanje stroja skrbi računalniški del (Front-End – DFE) X-800, ki je popolnoma odprt in modularen ter vsebuje obsežne programske funkcije priprave/ob-

XEIKON

Andrej ŠTRUS

XEIKON Eastern Europe

Hohlweggasse 30/4 - 1030 Wien - Austria

T: +43 (0)1 585 42 42 650

M: +386 (0)41 628 601

F: +43 (0)1 585 42 42 669

E: andrej.strus@xeikon.com

<http://www.xeikon.com>

DIGITALNI TISKARSKI STROJI ZA TISK EMBALAŽE IN ETIKET

delave dokumentov na tisk in zelo hitro odzivni Adobov rastrsko procesni modul (RIP). Na tem področju Xeikon praktično nima omejitev, saj se lahko uporabljajo vsi formati. RIP je vključen v stroju in je združljiv z različnimi aplikacijami in bazami podatkov za tisk spremenljivih podatkov. Veliko strojev v osnovni različici na trg ne prihaja s takšnimi možnostmi, vendar pa je treba vedeti, da so aplikacije in programi za tisk spremenljivih podatkov lahko zelo dragi. Torej Xeikon svoje rešitve dobavlja vedno v paketu skupaj s strojno in programsko opremo!

Glede na izračune belgijskih strokovnjakov je konkurenčnost digitalnega tiska pri Xeikonu 3300 za tisk etiket približno 2000 tekočih metrov materiala širine 330 mm, medtem ko je ta meja pri Xeikonu 3500 okoli 4000 tekočih metrov materiala širine 516 mm. Vendar pa ta podatek ne drži vedno; dolžine so ocenjena meja malih naklad, medtem ko je konkurenčnost pogosto odvisna od vrste posla, ki ga tiskamo. Dejstvo je, da trg postaja vse bolj odprt, in na podlagi tega je vse več kupcev, ki potrebujejo embalažo ali etikete v več tujih jezikih in v manjših nakladah. Poleg tega se vse več uporablja personalizacija oziroma s tem povezan tisk spremenljivih podatkov. Iz vsega naštetega je več kot očitna velika prednost digitalnega tiska pred drugimi tehnikami in s tem tudi več novih poslovnih možnosti za trg, kjer za konvencionalne tehnike zaradi nekonkurenčnosti proizvodnje malih naklad in nezmožnosti naprednih digitalnih tehnoloških aplikacij ni možnosti.

Pri vsem tem pa je treba poudariti, da je tehnologija, ki jo uporablja Xeikon, ekološko popolnoma neoporečna, saj je z njo zagotovljena stabilnost procesa tiska od prvega do zadnjega odtisa. Vsi Xeikonovi potrošni materiali imajo certifikat za uporabo tudi v živilski industriji, so popolnoma brez vonja in se lahko uporabljajo v neposrednem in posrednem stiku z živilskimi proizvodi.

Xeikonovi stroji so lahko linijsko povezani z različnimi dodelavnimi stroji (izsekovanje, lakiranje, vzdolžno rezanje ipd.). Tako omogočajo snovanje popolnoma avtomatizirane linije za izdelavo etiket ali embalaže.

In na koncu še odgovor na aktualno vprašanje, kako prodati večjo dodano vrednost proizvodom, ki so tiskani na digitalnem stroju. Do kupca je treba imeti prav pristop in mu ponuditi ideje o tem, kako optimizirati proizvodne procese in kako zmanjšati stroške. Rezultat takšne analize sicer ne bo vedno digitalni

tisk, lahko je še vedno konvencionalna tiskarska tehnologija, kar pa je vsekakor sprejemljivo, in tako je tudi prav, saj se te tehnologije med seboj dopolnjujejo. Žal pa je malo tiskarjev, ki se odločajo za takšen pristop. Res je, da povpraševanje po storitvah digitalnega tiska raste. Statistično gledano se v zadnjih nekaj letih obseg barvnega digitalnega tiska nenehno večja, vsako leto za 20 do 25 odstotkov. In tu se postavlja vprašanje, kam gredo vse te zmogljivosti. Na splošno lahko rečemo, da danes digitalni tisk uspešno in učinkovito odgovarja na različne izzive ter izpolnjuje vse večje potrebe po prilagodljivosti v grafični industriji. Prav zaradi tega mora biti oprema pripravljena tudi za male naklade, izdelavni čas mora biti kratek, dobavni roki v dogovorjenem terminu. Vse to pa je možno doseči samo z digitalnim tiskom. Kar je bil včasih izziv, je danes velika poslovna priložnost: Biti korak pred zahtevami kupca!

Prihajajoča Fespa 2014 z novo dodatno spletno stranjo

V okviru sejma Fespa, ki bo v Münchnu od 20. do 23. maja, bo potekal vzporedni dogodek Fespa Fabric, ki bo obravnaval zgolj tisk na tekstil. V ta namen je vzpostavljena nova spletna stran Fespe.

Kampanja aktualnega dogodka poteka pot sloganom Poglobite se v oblačila – obdelava in tekstilni tisk. Večkanalna kampanja z motivom plavalke ob skoku v morje nakazuje na številne možnosti tekstilnega tiska in obdelavo tekstila, modnih, športnih in promocijskih oblačil z uporabo analognih in tudi digitalnih tehnologij.

Uradna spletna stran kampanje je www.fespafabric.com, na kateri lahko obiskovalci in razstavljalci najdejo vse potrebne informacije, vključno s seznamom razstavljalcev, informacijami za obiskovalce, registracijo in seznamom sejemске ponudbe. Do sejma bo spletna stran redno ažurirana z aktualnimi novicami in neposrednimi povezavami na druge spletne medijske kanale, kot so facebook, linkedin, twitter in youtube. Vsi zainteresirani se lahko že pridružijo socialnim skupinam Fespa Fabric-Team.

Več informacij na www.fespafabric.com.

Fespa Awards 2014

FESPA Awards 2014 znova vabi k tekmovanju za pridobitev priznanja svetovnega pomena za najbolj izvirno in kakovostno izdelano tiskovino.

Program FESPA Awards je popolnoma prenovljen, saj odslej vključuje 10 tekmovalnih kategorij; ocenjevala jih bo neodvisna žirija grafičnih strokovnjakov z vsega sveta, ki imajo lastne dosežke s področij razvoja grafičnih industrijskih tehnik in tehnologij.

Novozasnovane kategorije:

- prodajni tiskani izdelek leta (In-store project of the year),
- tiskani izdelek leta za zunanjo rabo (Outdoor project of the year),
- notranja dekoracija leta (Interior decoration of the year),
- funkcionalna tiskovina leta (Functional print of the year),
- dekoracija leta na tekstilu (Garment decoration of the year),
- integrirana tiskana kampanja leta (Integrated print campaign of the year),
- trajnostni posel leta (Sustainable Business of the year),
- specialni tisk leta (Special effect print of the year),
- umetnostni tisk leta (Fine art print of the year),
- dekoracija vozil leta (Vehicle decoration of the year).

Posebne pa so še kategorije za mlade ustvarjalce, inovacija leta in najboljše delo po izboru širše javnosti.

Vsi zainteresirani so vabljeni, da do 28. februarja 2014 prijavijo svoja dela in se potegujejo za prestižne nagrade Fespa Awards 2014.

Žirija bo svoje končne ocene podala 5. marca 2014, s čimer bo objavljen ožji izbor najbolj atraktivnih del. Dokončne zmagovalce bo potem izglasovala širša javnost. Zmagovalce bodo razglasili na slovesni podelitvi 22. maja 2014 v času trajanja sejma FESPA Digital v Münchnu.

Več informacij na www.fespa.com.

Dejana Javoršek Igor Karlović Tadeja Muck

REPRODUCIRANJE BARV IN BARVNO UPRAVLJANJE

Univerza v Ljubljani
Naravoslovnotehniška fakulteta
Oddelek za tekstilstvo
Snežniška ulica 5, 1000 Ljubljana

T: +386 (0)1 200 32 00
F: +386 (0)1 200 32 70

www.ntf.uni-lj.si

Naslovnica knjige *Reproduciranje barv in barvno upravljanje*
(oblikovanje: Primož Weingerl)

V sodelovanju s Fakulteto tehničnih znanosti iz Novega Sada je na Naravoslovnotehniški fakulteti, Oddelku za tekstilstvo, Katedri za informacijsko in grafično tehnologijo, nastala knjiga z naslovom *Reproduciranje barv in barvno upravljanje* avtorjev Dejana Javoršek, Igorja Karlovića in Tadeje Muck. Namenjena je študentom grafičnih in medijskih usmeritev in raziskovalcem ter tudi oblikovalcem in tiskarjem, ki se pri svojem delu vsak dan srečujejo s tem razmeroma zahtevnim in hitro razvijajočim se področjem.

Knjiga je sestavljena iz dveh delov. Prvi opisuje teoretične osnove, ki so pomembne za razumevanje procesa barvnega upravljanja, in je razčlenjen na več poglavij. Najprej so predstavljeni osnovni pojmi, povezani s teorijo barve in njenim vrednotenjem, ter modeli barvnega zaznavanja. Sledijo vsebine, ki so bolj vezane na opis sistemov barvnega upravljanja s poudarkom na podrobnejšem opisu s standardom podprtega sistema barvnega upravljanja ICC (angl. International Colour Consortium).

Barvno upravljanje se lahko izvaja v različnih operacijskih sistemih, ki so sistem barvnega upravljanja implementirali na različnih ravneh, zato je temu namenjeno samostojno poglavje.

Med najbolj priljubljenimi grafičnimi programi so iz zbirke Adobe, zato je v predzadnjem poglavju natančno predstavljeno barvno upravljanje v tej programski zbirki. Sklepno poglavje prvega dela knjige pa je namenjeno seznanitvi z vse bolj uveljavljenim področjem barvnega upravljanja na spletu.

Drugi del knjige združuje vsebine, ki so vezane na uporabo barvnega upravljanja v praksi, zato je razčlenjen na poglavja, ki si po vsebini sledijo v logičnem zaporedju. Najprej so opisani merilni instrumenti za kalibracijo in karakterizacijo naprav pri barvnem upravljanju, sledita uvod v opis postopkov za izdelavo barvnih profilov naprav in predstavitev metod za karakterizacijo. Nato pa so podrobno obravnavani postopki za izdelavo barvnih profilov vseh naprav, ki so vključene v barvno upravljanje. Sledi

postopek izdelave profilov vhodnih naprav, kot sta skener in digitalna kamera, nato opis izdelave barvnih profilov pri prikazovalnih napravah, kot so zasloni in digitalni projektorji, na koncu pa je predstavljen postopek izdelave barvnih profilov pri izhodnih napravah, tiskarskem stroju in digitalnem kapljičnem tiskalniku.

Pri vseh omenjenih napravah so opisani različni načini in tehnologije zajema, prikaza in upodabljanja barv, ki so značilni za posamezne naprave. Drugi del knjige se sklene z dvema pomembnima poglavjema: v predzadnjem so opisane metode, ki omogočajo ovrednotenje kakovosti izdelanih barvnih profilov, zadnje, v katerem so opisana različna področja barvnega upravljanja, pa nam omogoča navedene vsebine in spoznanja strniti v celoto.

Knjigo lahko **kupite pri vratarju na Naravoslovnotehniški fakulteti**, Snežniška 5, Ljubljana, oziroma kontaktirate Dejana Javoršek (e-naslov: dejana.javorsek@ntf.uni-lj.si) ali Tadejo Muck (e-naslov: tadeja.muck@ntf.uni-lj.si).

Želimo vam prijetno branje!

Matjaž BABNIK

Konica Minolta Slovenija, d. o. o.

Letališka cesta 29, 1000 Ljubljana

T: +386 (0)1 568 05 11

M: +386 (0)31 68 33 31

F: +386 (0)1 568 05 69

E: matjaz.babnik@konicaminolta.si

www.konicaminolta.si

Giving Shape to Ideas

NOVA ZNANJA KJE JIH

Danes je še posebej zaradi gospodarske krize realnost drugačna; tako kot recimo spreminjamo potrošniške navade doma, je treba prilagoditi poslovanje za trajnostni uspeh in preživetje na trgu. V tiskarski industriji se stanje trga odraža v manj in vse manjših naročilih, usmerjanju v specializirane tiskovine, vse več zahtevah po tisku variabilnih vsebin ipd. V praksi to pomeni, da so časi specializacije minili oziroma je treba obseg ponudbe čim bolj razširiti. Marsikateri klasični tiskar v Sloveniji se je že odločil in dopolnil svojo proizvodnjo še s kakšno od drugih novodobnih tehnologij tiska; najpogosteje gre kar za nadomestitev klasične z novo digitalno.

Prav pri prehodu na nove tiskarske tehnologije pa žal prihaja do težav pri vpeljavi. Način dela, delovni procesi in navsezadnje tudi tiskovine, ki jih lahko natisnemo na digitalnem produkcijskem sistemu za tisk, so lahko v primerjavi s klasičnimi precej drugačni. Tako lahko klasični tiskar po nakupu novega digitalnega tiskarskega stroja ne zna zadovoljivo uporabljati takega sistema in ne izkoristi kakovostnega potenciala. Po večini je to posledica nezadovoljive podpore ponudnika digitalnih tiskarskih rešitev (in teh je pri nas precej) ob prodaji. Z drugimi besedami kupcu niso bile ponujene možnosti, da osvoji potrebna znanja za uspešno, učinkovito in kakovostno delo z digitalnim produkcijskim sistemom tiska.

ZAKAJ?

V podjetju Konica Minolta Slovenija smo se v ta namen že leta 2012 odločili, da svojim strankam omogočimo tovrstna brezplačna izobraževanja odprtega tipa. Njihov namen je vsem obstoječim strankam posredovati specifična znanja s področja digitalnega tiska in uporabe njihovih sistemov, poten-

cialnim pa ponuditi vpogled v tehnološke specifikacije in zahteve iz prve roke za lažjo poslovno odločitev ter možnost navezovanja novih poslovnih stikov in izmenjavo mnenj s sodelujočimi na izobraževanjih.

Tako smo januarja že končali prvi sklop predavanj za leto 2014, katerih glavna tematika je bila BARVNO UPRAVLJANJE II. Nič ne de, četudi nas morda niste utegnili obiskati, vam v tokratnem prispevku na kratko predstavimo obravnavano tematiko.

BARVNO UPRAVLJANJE I

Izobraževanja na temo barvnega upravljanja smo začeli že v letu 2012, in sicer z osnovami barvnega upravljanja (BARVNO UPRAVLJANJE I). Izobraževanje je bilo razdeljeno na tri dele.

V prvem delu smo obdelali osnovne razmere za korektno barvno upravljanje, ki je odvisno od številnih dejavnikov. Med njimi so optimalne klimatske razmere delovanja. Generalno gledano naši sistemi digitalnega tiska delujejo v temperaturnem območju od 10 do 30 °C in od 10 do 80 odstotkov relativne vlažnosti. V tem razponu klimatske razmere delimo na območja: A, B, C in Q. Območje Q je najbolj optimalno s temperaturo od 18 do 23 °C in s 40 do 60 odstotki relativne vlažnosti. Vsako odstopanje od tega klimatskega ideala pomeni manjšo stabilnost procesa digitalnega tiska, posledično zagotavljanja barvne korektnosti in manjšo produktivnost.

V drugem delu smo si ogledali, kako razumemo in vidimo barve. Vsi vemo, da se barve delijo na primarne in sekundarne. Vse so del vidnega dela svetlobnega spektra, dobimo pa jih z mešanjem osnovnih primarnih barv. Z aditivnim mešanjem primarnih barv RGB dobimo sekundarne, med katerimi so CMY-barve, ki so hkrati primarne procesne barve subtraktivnega tiskarskega mešanja barv. Te so osnova tiskarske industrije tako pri klasičnem kot pri digitalnem tisku. Bistveno je videnje, da je barvni prostor CMYK bistveno manjši v primerjavi z RGB-prostorom RGB-upodobitvenih naprav (računalniški monitorji, projektorji in digitalni fotoaparati). Upodabljanje barv naših izhodnih naprav opisujemo s tako imenovanimi barvnimi opisi in profili.

V zadnjem delu šolanja pa smo se dotaknili različnih korakov strojnega barvnega upravljanja, ki se izvajajo neposredno na sistemu za digitalni tisk (upravljanje jakosti obarvanja – Density Balance Adjustment, upravljanje sivega tiskarskega ravnovesja – Printer Gamma Offset Adjustment ...).

Poleg strojnega smo si seveda pogledali tudi programsko barvno upravljanje programske opreme ColorCare, ki je namenjena predvsem bolj natančnemu barvnemu upravljanju.

BARVNO UPRAVLJANJE II

Tokratna januarska izobraževanja so bila izvedena z namenom nadgraditi osnovna

KONICA MINOLTA

DOBITI?

V tiskarski industriji je razpon tehnologij, ki se uporabljajo, velik: analogni, gravurna, digitalna, kalpična ipd. V časih debelih krav je bila specializacija v redu. Tiskarju klasičnih tehnologij se ni bilo treba ukvarjati z digitalnim tiskom in seveda obratno.

znanja. Urnik izobraževanja je predvidel tri teme: ColorCare, linearizacija tiskarskih sistemov in izdelava ICC-profila. Med predavateljem Dušanom Bajgotom, produktnim specialistom za sisteme za digitalni/produksijski tisk pri Konici Minolti Slovenija, in udeleženci se je kmalu razvila živahna debata na podlagi izkušenj.

Pri predstavitvi programskega paketa ColorCare smo najprej spoznali njegove zmogljivosti, v nadaljevanju pa smo si podrobneje ogledali, kaj v teoriji in praksi pomenijo funkcije Color Density Control, Density Balance, Printer Gamma Adjustment, Printer Gamma Offset Adjustment in Printer Gamma Sensor Adjustment. Vse to so namreč upravljalne funkcije programskega dela tiskarskega sistema in programskega paketa za napredno barvno upravljanje ColorCare, s katerimi zagotovimo konsistentno barvno reprodukcijo vrhunske kakovosti.

Tudi pri temi linearizacija sistema (strojni in programski umeritvi sistema) smo se zadržali kar precej časa in spoznali, kaj to sploh je in kako jo koristno uporabiti

pri vsakodnevnem tiskarskem delu. Presenetljivo je, da mnogo tiskarjev linearizacije sploh ne uporabljajo.

Enako presenetljiva je tudi nezadovoljiva uporaba ICC-barvnih opisov. Nekaj besed smo namenili tudi tej temi. Načeloma vsi vemo, kaj to je, kje in zakaj se uporablja, ampak kdo in koliko ICC-profile uporablja, je že druga zgodba.

ZAKLJUČEK

Ste opazili, da o vsebini tokratnega šolanja nismo povedali veliko? Z namenom, seveda. Prvič nimamo dovolj prostora, drugič pa smo za vse zainteresirane pripravljene

organizirati dodatni termin izobraževanja, na katerem vam raje v živo iz prve roke posredujemo vsebino in odgovore na vaša vprašanja. Res je, da papir vse prenese, ampak je žal tudi zgolj enosmerna komunikacija (kakovostna ali pa ne).

Torej, če bi se radi udeležili izobraževanja BARVNO UPRAVLJANJE II, nam pišite na e-naslov izobrazevanje@konicaminolta.si. Ob zadostnem številu prijav vas bomo obvestili o terminu.

Če pa niste prepričani, ali je izobraževanje primerno za vas, izpolnite vprašalnik in odgovorili si boste sami!

Ste eden tistih, ki znatno vlaga v znanje o barvnem upravljanju? Poznate vse možnosti barvnega upravljanja? Kako obsežno je vaše znanje o barvnem upravljanju? Da si boste lažje odgovorili na ta vprašanja in s tem tudi, ali je udeležba na tokratnem šolanju primerna za vas, smo vam pripravili kratek vprašalnik. Na vsako vprašanje so možni trije odgovori:

- Nobenih ali malo izkušenj, z veliko možnostmi za izboljšavo
- Nekaj izkušenj, ampak še vedno možnosti za izboljšavo
- Veliko izkušenj, redno uporabljam pri vsakodnevnem delu

1. POTREBE IN ZAHTEVE TRGA/STRANK

Ali trg zahteva pogodbeni odtis?

- Nisem prepričan.
- PDF-ji za vsebine, ne pa barve.
- Pogodbeni odtis je del dnevnega poslovanja.

Je doseganje enotnega barvnega odtisa na različnih sistemih in/ali materialih za vaš trg pomembno?

- Ni pomembno.
- Da, pri nekaterih projektih/strankah.
- Zelo pomembno.

Ali imate občasne reklamacije zaradi slabe kakovosti barv (neskladja)?

- DA, prepogosto.
- Občasno.
- NE, praktično nikoli.

2. VAŠE OKOLJE IN ZAPOSLENI

Ali vaše poslovno okolje spodbuja produkcijo odtisov vrhunske barvne kakovosti?

- »OK« odtis je za naše stranke dovolj dober.
- Poskušamo, ampak to zahteva veliko časa in denarja.
- Imamo pravila in delovne procese za barvno upravljanje.

Ali imajo vaši operaterji znanje o barvnem upravljanju?

- NE, ga ne potrebujejo.
- Imajo osnovno razumevanje.
- DA, in ga redno uporabljajo.

Ali znajo vaši prodajni zastopniki strankam predstaviti prednosti barvnega upravljanja?

- NE, tovrstnega znanja ne potrebujejo.
- Imajo osnovno razumevanje.
- DA, strankam znajo predstaviti prednosti.

3. TEHNOLOGIJA IN OPREMA

Ali imate pravila in delovne procese za barvno upravljanje?

- NE, kaj je to?
- Barvno upravljanje uporabljamo samo na nekaterih področjih.
- DA, zaposleni so s tem seznanjeni, naučeni in dnevno uporabljajo.

Dobro razumete ICC-tehnologijo in profile?

- Kaj so ICC-profilii?
- V delovnem procesu ne uporabljamo ICC-profilov.
- To področje pokrivajo naša interna pravila za barvno upravljanje.

Ali razumete funkcije barvnega upravljanja na vašem RIP-u?

- NE, ne razumem.
- Delno, ampak ne vidim prednosti v uporabi.
- DA, razumemo in redno uporabljamo.

4. STANDARDI IN SPECIFIKACIJE

Ali poznate razpon ISO-standardov v tiskarski industriji?

- NE, kateri so?
- DA, ampak potrebujemo več informacij.
- DA, redno jih uporabljamo.

Ali od svojih strank zahtevate datoteke v formatu PDF X?

- Kaj je PDF X?
- Od strank dobimo raznovrstne formate.
- DA, in strankam dajemo navodila za pripravo.

Ali znajo vaši prodajni zastopniki strankam predstaviti prednosti barvnega upravljanja?

- NE, tovrstnega znanja ne potrebujejo.
- Imajo osnovno razumevanje.
- DA, strankam znajo predstaviti prednosti.

Ste odgovorili na vsa vprašanja? Torej, če ste na večino vprašanj odgovorili:

- – je vaš potencial izjemen, možnosti za izboljšavo veliko, pridobljeno znanje, pa vam bo pomagalo pri komunikaciji s strankami, zaposlenimi, optimizaciji stroškov ... Priporočamo vam, da se šolanja udeležite!
- – imate že nekaj znanja iz barvnega upravljanja, katerega priporočamo, da ga nadgradite in dnevno uporabljate pri vašem delu. Priporočamo vam, da se šolanja udeležite!
- – čestitamo, vaše znanje o barvnem upravljanju je veliko, redno ga uporabljate pri svojem delu. Kljub temu vam vabimo, da se šolanja udeležite, saj se vsak dan!

Nova pigmentna osnova daje bolj zanesljiv homogen odtis (levo običajna UV-tiskarska barva, desno nova UV-tiskarska barva New V Maxx).

Hubergroup predstavil novo univerzalno UV-tiskarsko barvo

Nova tiskarska barva New V Maxx je zasnovana za tisk na posebne materiale, pri čemer sta potrebna zanesljivo hitro sušenje in dober oprijem.

Hubergroup je za ofsetni tisk in knjigotisk izdelal novo UV-tiskarsko barvo z imenom New V Maxx, ki združuje večino prednosti UV-tiskarskih barv. Nova zasnova veziv daje novim barvam še posebej zanesljiv oprijem na tiskovno površino, saj ga zagotavljajo ne le na materialih, kot sta papir in karton, temveč tudi na nevpojnih substratih.

Doslej so morali tiskarji za zagotovitev dobrega oprijema tiskarske barve predvsem dobro pripraviti tiskovni material (vpojni in nevpojni), upoštevati različne barvne značilnosti glede na material in ustrezno barvno upravljati reprodukcijo, vzdrževati ustrezno čistočo na tiskarskem stroju in podobno. Odslej se z novo barvo s tovrstnimi težavami ne bodo več srečevali, saj je ravnanje z njo enostavno, prenos barve je optimalen na vseh tiskovnih materialih. Posebna pigmentna osnova z novimi vezivi zagotavlja dober oprijem in barvno korekten odtis ne glede na uporabljen tiskovni material (folije, metalizirani papirji, PE, PP, PVC, PP in podobno). Odtise lahko nemoteno pozneje ali neposredno dodelamo s plastifikacijo (hladno ali vročo), prav tako z lakiranjem z vodnimi ali UV-laki, kot je novi New V Lac.

Dober oprijem na tiskovno površino, tudi na nevpojne materiale, zagotavlja visoko odpornost proti drgnjenju, kar je posebej dobrodošlo pri izdelavi UV-embalaže.

Poleg osnovnih procesnih barvnih različic so na voljo tudi Pantone odtenki serije New V Maxx, CRS-sekondarne tiskarske barve in nekatere posebne različice, kot je visoko pokrivna UV-bela tiskarska barva.

Več informacij na www.hubergroup.com.

www.graficar.si

S pojavom produkcijskih tiskalnikov HP serije T (barvni kapljični sistemi za neskončni digitalni tisk – Color Inkjet Web Presses) je bilo takoj jasno, da prinašajo spremembe v produkciji knjig in periodičnega založništva. Ena prvih očitnih je bila zagotovo možnost tiska v digitalni tehnologiji. Sledilo je spoznanje, da so tovrstni sistemi mogoča barvna platforma in omogočajo tudi barvni transpromocijski digitalni tisk (transpromo) oziroma v začetnem stadiju uporabe tovrstne opreme enostaven ponatis dokumentov, ki so bili že natisnjeni, oziroma še več, racionalno ponovno natisniti jih je bilo možno tudi v veliko manjši nakladi. To možnost so ponujale vse takratne sodobne rešitve grafičnega razvoja, to so bile rešitve, zasnovane na kapljični ali laserski tehnologiji, in ne le revolucionarni sistemi HP Indigo.

Pojavila so se tudi prva ugibanja, ali bo transpromocijski tisk revolucionarno vplival na uveljavljene neprilagodljive konvencionalne tehnike tiska in s tem povezane ponudbe gra-

fičnih storitev. Predvsem naj bi vplival na hitro uveljavitev in množično uporabo transpromocijskih aplikacij kot edinstveno, sodobno in predvsem bolj prilagodljivo trženjsko možnost dobrin in storitev.

Ali so bila predvidevanja pravilna?

Kratek odgovor je da, prinesel je spremembe, vendar ne tolikšnih, kot je bilo pričakovano. Transpromocijski koncept je pri uveljavitvi naletel tudi na številne prepreke, ki pa niso bile zgolj tehnične narave, predvsem so prihajale iz grafične industrije.

Bistvo transproma

»Integracija trženjskih sporočil v transakcijske in druge dokumente ni nekaj revolucionarnega,« pravi Pat McGrew, zastopnica produkcijskega naslavljanja z visokozmogljivimi kapljičnimi rešitvami pri HP.

»V osemdesetih letih je transpromo pomenil naslavljanje potencialnih kupcev/strank s pomočjo variabilnih, posebej zanje namenjenih delov besedi-

Pat MCGREW

zastopnica produkcijskega naslavljanja z visokozmogljivimi kapljičnimi rešitvami pri HP

Janja ŠTEFAN

prevod in priredba

STI TRANSPROMA

POBUŽE

Podatkovna komunikacija je v dobi IT-tehnologije prava poslovna priložnost za vse ponudnike sodobnih grafičnih in marketinških storitev, a veliko se jih dejansko tega in s tem povezanega pojma transproma sploh ne zaveda.

la, ki sicer niso bili kakor koli napredno stilsko upodobljeni, bili so natisnjeni zgolj v črni barvi. Tovrstna sporočila so bila torej omejena, podobno kot so aktualna sporočila, imenovana virtualni tsviti,« pravi Pat McGrew.

A kljub temu je razmeroma primitivna tehnologija v primerjavi z današnjo, že veliko bolj razvito, ponudila znatno trženjsko prednost in novost za tiste, ki so znali izkoristiti njen potencial.

Najprej se je zaradi personaliziranosti vsebin stopnja branja računov in drugih poštnih dokumentov znatno zvišala. Ocenjujejo, da za 95 odstotkov, kar je bistveno več v primerjavi s takratnim klasičnim naslavljanjem promocijskih letakov s statično vsebino oziroma e-poštnih statičnih oglašnih sporočil.

Kot drugo se je znatno povečalo zanimanje za branje personaliziranih oglašnih sporočil, saj se je povprečni čas branja podaljšal na kar pet minut, kar spet nakazuje na bistveno večjo

učinkovitost v primerjavi s klasičnim načinom trženja oziroma klasičnimi oglašnimi sporočili.

Tretje, pošiljanje računov, dokumentov ipd. je strošek. Če je učinek poslanih vsebin večji, je strošek toliko bolj opravičljiv, saj ima naročnik trženja na koncu profit. V večini primerov je postal profit pravilo.

Kakor koli, zlahka lahko ugotovimo, da ima sodobni transpromocijski tisk najmanj identične učinkovine, kot jih je imel klasični promocijski.

Inteligentno upravljanje podatkov in inteligentni tisk

Tisti, ki ste se z računalniško dobo spopadli že v njenih zametkih, se boste zagotovo spomnili termina GIGO – daš smeti, dobiš smeti (Garbage in, Garbage out), torej če je material slab, je tak tudi končni izdelek in obratno.

»To velja tudi za podatke,« pravi Pat McGrew. Posebej vam namenjena transpromocijska sporočila, kot je »Kupili ste

televizor, si želite našo novo ponudbo zvočnega sistema?«, so lahko popolnoma neučinkovita, če z njimi nagovarjamo osebe, za katere vemo, da se že nekaj časa ne zanimajo za hi-fi tehniko oziroma so se nazadnje zanimali za nakup usnjene torbice. Včasih dobri analitiki podatkov obiskov spletnih trgovin vedo tudi, za kakšno ste se zanimali! To je prvi in kakovostni podatek transproma!

Pat McGrew pravi, da splošni podatki, ki niso personalizirani in prilagodljivi, niso uporabni v sodobnem svetu trženja. Včasih so za neučinkovitost promocije lahko kriva že dejstva, kot je uporaba različnih plačilnih kartic v različne namene. Tako nekateri ljudje eno kartico uporabljajo zgolj za vsakodnevne nakupe, drugo za izdelke večje vrednosti, tretjo za nakup letalskih vozovnic ... Torej kaj zlahka lahko ponudimo napačno ponudbo z neustreznim načinom plačila!

Urejanje podatkov – osnova učinkovite produktivnosti

Torej, kaj je dober podatek, kje ga dobiti in kako ga optimalno uporabiti?

Kako priti do zadovoljivega promocijskega učinka?

Prvič je imel transpromo zaradi nepravilnega upravljanja podatkov in neustreznih trženjskih pristopov težave z obstojem v letu 2008, to je ob pojavu gospodarske krize. Precej institucij, tiskarn in ponudnikov grafičnih storitev je prenehalo vlagati v lasten razvoj poslovanja, tudi v stroškovno zahtevnejši transpromocijski del posla.

»Veliko podjetij s ponudbo transproma je takrat zaprlo svoja vrata za vedno,« pravi Pat McGrew. »Danes je učinek krize jasen. Sredi leta 2006 je bila transpromo najaktualnejša tema grafičnega razvoja. Ljudje, ki ne prepoznavajo njegovega potenciala, mislijo, da je mrtvo oziroma dokončno zaključeno poglavje. Zagotovo je bila v poslovnem smislu transpromocija za vrta, a poslovnih priložnosti je veliko, saj je vsaka institucija, kot je finančna, odvisna od sodobnega transpromocijskega tiska. Od prvega pojava krize so se do danes izpopolnila tudi informacijska znanja, porodile so se nove poslovne ideje transproma.«

Drug udarec za transpromo je bilo tudi upravljanje zasebnih podatkov oziroma zaščita v skladu s svetovnimi normami. Kompleksnost zaščitnih zahtev je marsikoga odvrnila od ukvarjanja s transpromocijo. Tako so na primer za izdelavo kartic točno določena navodila, ki definirajo, katere osebne podatke lahko uporabimo. Zaradi tega se je moral prilagoditi tudi razvoj rešitev transproma.

Vir dobrih podatkov

Vir dobrih podatkov je po besedah Pat McGrew lahko zgolj naslov kake osebe oziroma kupca. S pravo poizvedbo glede na naslov lahko analiziramo širše območje naslova oziroma izvajamo tako imenovano profiliranje ulic ali sosesk glede na starost tam živečega prebivalstva. Novejše nepremičnine

Možnosti šivane vezave z novo funkcijo TWEEN-Option.

Inovativna tehnologija vezave Müller Martini

Müller Martini predstavlja novo možnost dodelave oziroma šivano vezavo: avtomatski sistem za šivano vezavo različnih velikosti in postavitev knjižnih blokov in listov.

Z novo rešitvijo TWEEN-Option lahko obstoječi sistemi za vezavo serije Ventura MC vežejo tudi manjše formate. Z drugimi besedami lahko odslej uporabniki tovrstnih sistemov šivano vežejo različne manjše promocijske materiale, kot so kuponi, zemljevide v atlasih ipd. Na primer zemljevidi so lahko vnaprej zgibani in drugačni od formata preostalih listov knjižnega bloka.

Prvič je bila novost predstavljena na sejmu China Print 2013 v Pekingu. Novi sistemi za vezavo so že opremljeni z omenjeno nadgradnjo, starejše različice od serije 2/11 pa je možno enostavno nadgraditi. Drugi modeli strojev Ventura MC so nadgradljivi ob predhodnem posvetovanju.

Več informacij na www.mullemartini.com.

www.graficar.si

v soseskah po navadi pomenijo mlajše prebivalstvo, ki ima po navadi več dolga in manj razpoložljivih dohodkov za potrošnjo v primerjavi z ljudmi v starejših, bolj uveljavljenih soseskah. Tovrstne poizvedbe zagotovo povedo veliko o morebitni učinkovitosti trženja na kakem območju.

Tiskanje elektronskih računov in uradnih dokumentov

Izdaja elektronskih računov in uradnih podpisnih dokumentov se povečuje in zato je transpromo po napovedih analitikov vse bolj pod vprašajem. Kljub temu neizprosno trendu pa podatki kažejo drugačno stanje. Okoli 80 odstotkov računov in uradnih dokumentov se natisne na papir, res pa je, da se jih 70 odstotkov potem plača ali podpiše elektronsko.

»Omenjeno ravnovesje se za odtenek razlikuje v Evropi v primerjavi z Združenimi državami Amerike, če ne omenjamo spletnih storitev in možnosti poslovanja,« pravi Pat McGrew. »Kot kaže, se bo način poslovanja razdelil na tri dele, prvega za ljudi z željo po prejemu fizičnih dokumentov na papirju, drugega za ljudi z željo po prejemu elektronske oblike in tretjega za ljudi, ki bodo želeli prejemati obe različici. To pomeni, da bo 66 odstotkov podatkov v elektronskih bazah še vedno natisnjenih na papir!«

Bolj zanimivi ponudniki tiskarskih storitev v prihodnosti

Za ponudnike storitev tiska (PSP – Print Service Provider) s trženjem na podlagi upravljanja podatkovnih baz je poslovnih možnosti še vedno veliko, z uveljavitvijo novih tiskarskih tehnologij in vsakodnevno novih atraktivnih tiskovnih substratov pa jih je vedno več.

Večji obseg tiskovnih substratov in z vse večjimi širinami sistemi kapljičnega izpisa iz zvitka dajejo veliko novih poslovnih možnosti z dinamično kombinacijo transakcijskega in promocijskega tiska z uporabo trženjskih podatkovnih baz. Z

uporabo zmogljivih sistemskih orodij za upravljanje podatkov, kot sta HP SmartStream Production Pro Print Server in HP Exstream, in digitalnega produkcijskega tiska z visokokakovostno in barvno korektno upodobitvijo se bodo prej ali slej morali ponudniki tiskarskih storitev specializirati za določene aplikacije in tam zanesljivo zasedati svoj tržni delež transpromocijskih storitev.

»V osnovi so na področju transpromocijskega tiska tri možnosti,« pravi Pat McGrew. »Ponudniki storitev tiska lahko trgu ponudijo zgolj svojo strežniško opremo, tisk ali pa dodelavne zmogljivosti. Dolgoročno lahko podpišejo sodelovanje z različnimi posamezniki, podjetji in institucijami ter jim upravljajo baze podatkov in druge podatkovne vire. Lahko sodelujejo z oblikovalci, specialisti s področja upravljanja podatkov in tržnimi eksperti in kot končni produkt ponudijo koncept kompleksnega celostnega upravljanja podatkov in transpromocijskega materiala finančnim institucijam, oglasnim agencijam in drugim poslovno zahtevnejšim strankam. Tretja možnost pa je klasična ponudba tiska s stalnim nižanjem cen, kar pa dolgoročno ni pot v zanesljivo prihodnost.«

V trženjskem smislu transpromocijski tisk zagotovo poveča trženjsko in komunikacijsko učinkovitost, pri potencialnih strankah pa interes po nakupu. Transpromocijski tisk je nesmiseln le za stranke, ki že vnaprej mislijo, da je s tovrstno komunikacijo kršena njihova zasebnost.

Z vzdrževanjem tovrstne komunikacije in odnosa s potencialnimi strankami oziroma kupci se povečuje njihova zvestoba, pripadnost. Vse to je možno zgolj z dobrim upravljanjem, poznavanjem in korektnim koriščenjem podatkov. Prav zato v pomoč transpromocijskemu poslovanju različni proizvajalci, kot je HP, ponujajo in razvijajo različne transpromocijske programske in strojne sistemske rešitve.

Izdelki transpromocijskega tiska.

Izrazi se barvno s papirji Magno™

Magno™

Izjemni barvni kontrasti
Intenzivnost barv
Izraziti detajli

Papir Magno™ je najboljši recept za učinkovit tisk. Njegov neprekosljiv izbor omogoča neomejene kreativne možnosti, pri tiskanju pa izjemne barvne kontraste, intenzivnost in izrazite detajle.

S papirji Magno™ imate vse prave sestavine, da si vedno znova zagotovite izjemen tisk. Stran za stranjo. Dan za dnem.

Več na
www.sappi.com/magno

Europapier Alpe d.o.o.
Leskoškova cesta 14
SI - 1000 Ljubljana
T (+386 1) 54 72 100
F (+386 1) 54 72 270

Trgovina
Leskoškova cesta 14
SI - 1000 Ljubljana
T (+386 1) 54 72 118
F (+386 1) 54 72 274

PE Maribor
Špelina ulica 1
SI - 2000 Maribor
T (+386 2) 42 61 116
F (+386 2) 42 61 117

www.europapier-alpe.si | office@europapier-alpe.si

europapier
Alpe

Serving your success.

Europapier Alpe d.o.o.
Leskoškova cesta 14
SI - 1000 Ljubljana
T (+386 1) 54 72 100
F (+386 1) 54 72 270

Trgovina
Leskoškova cesta 14
SI - 1000 Ljubljana
T (+386 1) 54 72 118
F (+386 1) 54 72 274

PE Maribor
Špelina ulica 1
SI - 2000 Maribor
T (+386 2) 42 61 116
F (+386 2) 42 61 117

www.europapier-alpe.si | office@europapier-alpe.si

sappi

JE PONOVRNO TU!

Magno je svetovna znamka premaznega papirja, ki ji zaupajo tiskarji že več desetletij. Svoj ugled si je zaslužila zaradi visoke kakovosti tiska in popolne zanesljivosti.

Zakaj Magno?

Ker je izbira pravega papirja pri izboljšanju kakovosti komunikacije s tiskanimi mediji izrednega pomena.

Magno ponuja:

- + široko paleto površinskih dodelav in gramatur
- + papir za vsakodnevno rabo
- + tisk z izredno konsistentnostjo, barvitostjo in izrazitimi detajli
- + odlično tiskovno kakovost
- + dosledno kakovost tiskovin in zanesljivo izpolnjevanje potreb vseh trgov

Izbrati Gloss ali Satin?

Magno Gloss Star

Gloss je s svojim površinskim sijajem zelo privlačen na pogled. Ker je površina gladka, slike izstopajo, tiskate pa lahko z bolj finim rastrom, kar posledično zagotavlja večjo ostrino reprodukcij. Zato je idealen za tržne promocije.

Magno Satin

Branje članka v reviji s površinskim premazom visokega sijaja je lahko zaradi bleščanja težavno. Zato za tiskanje brošur raje izberite papir Magno Satin s površino brez sijaja kot pa Magno

Gloss Star. Če želite torej pritegniti stranke z besedo in s sliko, je Magno Satin prava izbira.

Magno je kakovost, dokazana v milijonih izvodov različnih tiskovin. Dan za dnem. Po vsem svetu.

Vse o papirjih **Magno** si lahko preberete na spletni strani www.sappi.com/magno, kjer si med drugim lahko ogledate različne gramature in površine papirjev **Magno**, izveste vse o pravilnem izboru papirja, o primernih tehnikah tiska in dodelave.

Za več informacij o papirjih *Magno* se obrnite na prodajni oddelek podjetja *Europapier Alpe* po telefonu 01/54 72 100 ali elektronski pošti office@europapier-alpe.si.

**IZJEMEN
SPEKTAKULAREN
POSEBEN
OČARLJIV
ODLIČEN
SIJAJEN**

Nov produkcijski sistem omogoča nove možnosti bolj racionalnega digitalnega produkcijskega tiska.

Canon predstavi upravljalni sistem Prisma Production v5

Canon je predstavil produkcijsko upravljalni sistem Prisma Production različice 5.0, ki zagotavlja avtomatiziran delovni sistem za tisk knjig, naslavljanje in transakcijski tisk. Nova različica vključuje številne izboljšave in napredne možnosti upravljanja z obstoječimi modificiranimi in novimi orodji, kot sta Inkcontrol za upravljanje barvnih izvlečkov in Print File Enhancer za optimizacijo vhodnih dokumentov.

InkControl je nova dinamična funkcija za natančno in pregledno upravljanje barvnih izvlečkov oziroma kapljicnega izpisa. Omogoča dinamično uravnavanje velikosti kapljic izpisa in s tem posledično vpliva na končno potrošnjo barvila s pomočjo kontrolnika Océ SRA-MP.

Še ena nova funkcija je Print File Enhancer, ki uporabnikom z le nekaj kliki omogoča upravljanje vsebine prejetih PDF- ali AFP-datotek. Enostavno lahko dodajajo indekse v elemente digitalne predloge, črtno kodo, besedilo ali slike, vstavijo dodatno stran. Omogoča skratka optimizacijo in korekcijo vhodnih datotek v zadnjem trenutku.

Modul Professional Book je bil razvit posebej za novo različico sistema Prisma 5.0. Uporabnikom omogoča avtomatizirano produkcijo knjig v digitalnem tisku z učinkovito variabilno obdelavo podatkov oziroma integracijo črtnih kod in optičnim odčitavanjem. Z upravljanjem produkcijskih parametrov je proces avtomatiziran in stroškovno učinkovit tudi pri produkciji knjig manjših naklad.

S pomočjo prenovljenega grafičnega vmesnika Professional Document Composer (PDC) je upravljanje produkcije knjig in variabilnega tiska bolj racionalno. PDC je v celoti integriran v delovni sistem Prisma Production in celostno omogoča izdelavo in sledenje digitalnih nalogov za vse stopnje produkcije, s tem pa večjo avtomatizacijo procesov. Digitalni nalogi so poljubno prilagojeni za primer uporabe programskih rešitev in vmesnikov strojnih naprav neodvisnih proizvajalcev. Za tiskarski in dodelavni del je podprt tudi protokol podatkov JDF/JMF. Za neodvisne rešitve, kot sta sistema Agfa Apogee in Fujifilm XMF, so na voljo tudi povezovalni vtičniki.

Več informacij na www.canon.com.

www.graficar.si

BITI ALI NE BITI ZAVEZANEC ZA DDV?

V eni od prejšnjih števk smo vam predstavili samozaposlitev kot trend oziroma možnost zaposlitve za marsikoga v grafiki. Ne le, da imate z njo bolj proste roke pri poslovnih odločitvah, lahko ste tudi bolj prilagodljivi in kreativni, predvsem pa lahko bolj izkažete svoja znanja in talent ter jih posledično bolj učinkovito tržite.

Kakor koli že, s samozaposlitvijo je tako kot z vsako stvarjo. Poleg dobrih ima tudi slabe strani, a s pravimi odločitvami v začetku svoje samostojne poslovne kariere lahko izberete zgolj dobre.

Podjetniki se pogosto sprašujejo, ali je za njihovo poslovanje bolje biti zavezanec za DDV ali ne. Pri odločitvi, ali vstopiti v sistem za DDV, je najpomembnejše vprašanje, komu podjetnik pretežno izdaja račune.

V Sloveniji in EU na splošno velja, da je identifikacija za namene vključitve v sistem DDV obvezna, ko podjetnik preseže 50.000 evrov obdavčljivega prometa v zadnjih 12 mesecih (ni vezano na koledarsko leto!) ali posluje s podjetji v drugih državah članicah EU. Podjetnik se lahko tudi prostovoljno vključi v sistem DDV, vendar potem pet let nima pravice izstopiti.

Če so njegovi kupci večinoma fizične osebe, je smiselno čim dlje ostati nezavezanec za DDV (dokler ne preseže zakonskih omejitev), saj obveza po zaračunavanju DDV le zvišuje prodajno ceno storitev/izdelkov/blaga, s čimer podjetnik postane na trgu manj konkurenčen.

Pri poslovanju pretežno le s podjetji, ki so že vključeni v sistem DDV, je pravzaprav vseeno, ali je podjetnik zavezanec ali ne. V obeh primerih je strošek

kupca (podjetja, ki je že zavezanec za DDV) povsem enak. Tu se poraja novo vprašanje, koliko ima podjetnik prejetih računov, od katerih si bo lahko odbijal vstopni DDV po pridobitvi identifikacijske številke za DDV.

Pomembno je še dodati, da je za pravilno odločitev treba proučiti še tudi druge dejavnike, ki pomembno vplivajo na odločitev o tem, ali biti zavezanec za DDV ali ne. Morda na problematično odločitev pogledimo z druge perspektive, kdaj postati zavezanec za DDV.

Po zakonu o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV-1) je davčni zavezanec vsaka domača ali tuja pravna oz. fizična oseba, ki samostojno opravlja ekonomsko dejavnost, ne glede na to, ali ustvarja dobiček ali izgubo. Seveda se ni treba vsem vključiti v sistem obračunavanja DDV in niso vsi dolžni pridobiti tako imenovane identifikacijske številke (ID).

Tiste osebe, ki se bodisi zaradi neizpolnjevanja pogojev bodisi iz drugih razlogov odločijo, da se ne identificirajo za namene DDV, na svoje storitve ali prodano blago ne zaračunavajo DDV, jim ni treba

DATA

DATA, d. o. o.
Dunajska cesta 136

T: 01 600 1530
E: data@data.si
S: www.data.si

voditi davčnih evidenc in oddajati obračunov DDV (mesečno ali trimesečno). Seveda pa zanje na drugi strani odpade pravica odbijanja vstopnega DDV, ki jim je zaračunan pri nabavi blaga in storitev pri opravljanju dejavnosti (znesek povečuje posamezen strošek, nabavo).

Ločimo obvezno in prostovoljno identifikacijo za DDV

Obvezno morajo torej pridobiti ID-številko vsi davčni zavezanci, ki:

- so v zadnjih 12 mesecih (ne v preteklem koledarskem letu!) presegle 50.000 EUR obdavčljivega prometa (kmetje pa, če so presegle 7500 EUR katastrskega dohodka v preteklem letu),
- so v preteklem koledarskem letu presegle 10.000 EUR limita za pridobitev blaga iz drugih držav članic EU,
- (tujci) so presegle limit 35.000 EUR za dobave blaga v RS (prodaja na daljavo, npr. spletna trgovina),
- prejemajo ali opravljajo storitve za davčne zavezance iz druge države članice EU (ni limita); če se prodaja blago ali storitve npr. fizičnim osebam, ta obveza ne velja.

Prostovoljno se glede na navedeno lahko vključijo vsi ostali davčni zavezanci in s tem pridobijo enake pravice kot tudi obveznosti, ki jih imajo »redni« zavezanci, identificirani za DDV. Posebnost je le v tem, da morajo prostovoljni zavezanci za DDV ostati v sistemu 60 mesecev (pet let), obvezni zavezanci pa tega pogoja nimajo.

Davčni zavezanci morajo torej skrbno spremljati svoje poslovanje, da se pravočasno identificirajo za namene DDV, saj postopek žal ni zaključen v enem dnevu.

Vlogo za pridobitev ID-številke (obrazec DDV-P2 oz. DDV-P3) je treba izpolniti in oddati elektronsko na:

- točki eVem ali
- spletnem portalu eDavki.

Zaradi večjih davčnih utaj v obliki »davčnih vrtiljakov« in podobnega je DURS že pred časom poostрил nadzor nad pridobiteljem ID-številke, zato je treba vlogi priložiti tudi dokazila o namenu dejavnosti (pri novoustanovljenih podjetjih in tistih, kjer so lastniki tuje fizične osebe, so še

posebej previdni), poslovni načrt, pogodbe, predpogodbe, izdane in prejete račune, izpis iz poslovnih knjig ipd.

Po oddaji vloge s prilogami ima davčni organ sicer čas do zadnjega dne v mesecu, ki sledi mesecu vložitve zahtevka, da izda odločbo o identifikaciji za DDV, vendar je praksi dejansko boljše nekako od 7 do 14 dni. Prejem odločbe je pomemben zaradi navedbe datuma, od katerega je davčni zavezanec registriran v sistemu DDV, ker mora od tega datuma obračunavati DDV in izpolnjevati druge obveznosti, ki veajo za davčne zavezance, identificirane za DDV. Z odločbo DURS je dodeljena tudi ID-številka, ki je v RS sestavljena iz dodatka SI in davčne številke.

V tabeli prikazujemo nekaj namigov.

dejavnost	kupec	
	fizična oseba	zavezanec za DDV
trgovina	ne	da
storitve	ne	ne/da
proizvodnja	ne	da

Videz vmesnika za prelom Quark Design Pad v2.0.

Quarkova programska oprema za prelom na iPadih

Quark ponuja novo mobilno aplikacijo za prelom grafičnih predlog, Design Pad v2.0. Tako lahko oblikovalci odslej svoje ideje realizirajo že na poti.

Vse oblikovane predloge je možno deliti po spletnih omrežjih Twitter in Facebook, e-pošti, kadar koli neposredno natisniti ali dodelati. Mobilna aplikacija podpira mobilno platformo iOS 7, omogoča pa izdelavo večstranskih PDF-dokumentov in odpiranje izvornih datotek QuarkXpress.

Z novo različico Design Pad v2.0 imajo uporabniki na voljo naslednje možnosti: upravljanje slogov pisav, samodejno označevanje in oštevilčenje, samodejno oblikovanje besedila z različnimi slogi pisav, obdelovanje in upravljanje slik s slikovnimi okvirji in funkcijo Picture Sketcher ter upravljanje barv z drsniki v prostoru RGB.

Aplikacija vključuje tudi napredne funkcije upravljanja grafičnih elementov in samodejni nadzor korektnosti integriranih elementov v predlogi. Možna sta tudi upravljanje in distribucija večjih datotek prek vtičnika platforme Dropbox.

Quark Design Pad je na voljo brezplačno na spletni strani iTunes Store. Za 8,99 evra pa se lahko uporabljajo tudi naprednejše funkcije paketa Pro Feature Pack, ki omogočajo napredne izvozne možnosti in distribucijo med druge soustvarjalce v virtualni spletni skupini. S funkcijami Pro Feature Pack je uporabnikom omogočeno tudi izvažanje PDF-datotek za tisk neposredno v spletno okolje Dropbox ali izpis na poljubnih izhodnih napravah prek vtičnika Air Print.

Več informacij na www.quark.com.

www.graficar.si

Nov avtomatski modul za nadzor nad tiskovnim skladjem.

Nov Quadtechov modul Touch-Register

Za izboljšanje produktivnosti in tiskovne kakovosti je podjetje Quadtech razvilo modul Touch-Register za CI-fleksotiskarske stroje.

Ameriško podjetje Quadtech, ponudnik rešitev za upravljanje tiskarskih sistemov (sistemi za barvno upravljanje, sistemi za upravljanje skladja, sistemi za upravljanje tiskovnega materiala, sistemi za nadzor tiska), je predstavilo nov nadzorno-upravljalni modul. Namenjen je upravljanju barvnega skladja na CI-fleksotiskarskih sistemih, to so sistemi s centralnim cilindrom.

Nov modul omogoča samodejno upravljanje in nadzor nad skladjem do največ 12 barv. Zagotavlja manj maku-latur zaradi neskladja v pripravi tiska in korektno skladje skozi celotno produkcijo.

Sistem deluje na podlagi optičnega poravnavanja vseh procesnih barv. Tiskar mora le v začetku korigirati skladje na zaslonu, občutljivem na dotik, definira tudi tolerančno območje skladja natančnosti največ 50 mikronov. Od zagona sistem samodejno uravnava vsa neskladja, tiskar pa lahko na zaslonu spreminja nastavitvene parametre.

Modul sestavljajo nadzorne kamere, ki z največ 16-kratno povečavo nadzirajo napake skladja na skladnostnih oznakah. Korekcija skladja poteka v realnem času, tako da jih s prostim očesom ni možno zaslediti.

Več informacij na www.quadtechworld.com.

www.graficar.si

Adobe podpira 3D-tisk v oblaku.

Photoshop podpira 3D-tiskanje

Z nedavno posodobitvijo Adobe Creative Cloud Adobe je aplikacija v oblaku Photoshop CC podprta tudi z naprednimi funkcijami za upravljanje 3D-objektov, vključno z izhodnimi funkcijami za 3D-tisk.

Uporabniki aplikacij v oblaku Creative Cloud imajo odslej možnost ustvariti 3D-objekte s funkcijami, kot sta Automated Mesh Repair in Support Structure Generation. Nove so tudi izhodne/izvozne možnosti za 3D-tisk, vključno z možnostjo predogleda.

Nadgrajena sta tudi funkcija pregledovanja 3D-objektov iz različnih perspektiv in samodejno posodabljanje za primer skupinskega 3D-modeliranja.

Poleg rešitve Photoshop CC so posodobili tudi aplikaciji Illustrator CC in InDesign CC. Odslej uporabljata integriran modul za upravljanje pisav. Ta omogoča tudi enostaven nakup licenc pisav in iskanje pisav neposredno v spletni bazi.

Več informacij na www.adobe.com.

www.graficar.si

BODITE PRAVOČASNO IN OSEBNO SEZNANJENI:

- 2 AKTUALNIMI GRAFIČNIMI DOGODKI,
- 5 POMEMBNIMI GRAFIČNIMI NOVOSTMI,
- 2 AKTUALNIMI RAZVOJEM STANDARDIZACIJE,
- ...

PRIJAVITE SE NA BREZPLAČNE E-NOVICE REVIEJE GRAFIČAR!

KOLEDAR

PRIREDITVE 2014 - FEBRUAR, MAREC, APRIL

www.graficar.si

25. 2. 14–28. 2. 14 Brno (Češka)	PRINTexpo <i>Mednarodni sejamski dogodek na temo tiska in izdelave oznak in označb.</i>
24. 3. 14–29. 3. 14 London (Velika Britanija)	Ipex 2014 <i>Ipex se po 30 letih vrača v London. Ipex 2014 bo potekal na mednarodnem razstavišču in kongresnem centru ExCel, ki je prav v centru Londona..</i>
26. 3. 14–27. 3. 14 Zürich (Švica)	Verpackung Schweiz (Embalaža Švica) <i>Sejamski dogodek na temo izdelave embalaže, novih strojnih in programskih rešitev tiska in dodelave embalaže ter embalažnih storitev.</i>
8. 4. 14–10. 4. 14 Hannover (Nemčija)	InPrint <i>Prvi sejamski dogodek na temo industrijskega tiska. Več kot 100 podjetij s področja dekorativnega in funkcionalnega tiska bo prikazalo svojo opremo in rešitve.</i>
29. 4. 14–1. 5. 14 Birmingham (V. Britanija)	Sign & Digital UK <i>Sejem s predstavitvijo aktualnega razvoja grafične industrije oziroma opreme za realizacijo sodobnih grafičnih aplikacij. Predstavljene bodo konvencionalne in digitalne tiskarske novosti ...</i>

www.graficar.si

IPEQ

2014 - 9. forum regije Balkan)

Kdaj: 23. 10. 14–24. 10. 14
Kje: Zagreb (Hrvaška)
Splet: <http://www.inpeq.org/>

sig
7th Symposium
of Information and
Graphic Arts Technology

7. simpozij
informacijskih
in grafičnih
tehnologij

5.-6. junij 2014
Ljubljana, Slovenija

symposium.igt.si

barvni geslovník
Marko KUMAR

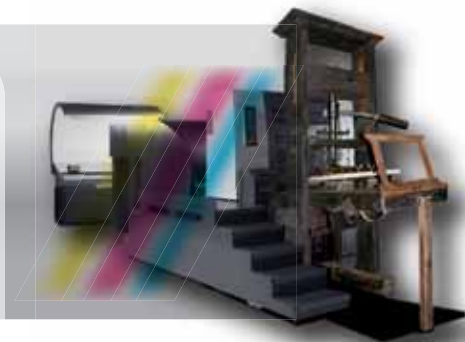
tipografski geslovník
Klementina MOŽINA
Univerza v Ljubljani

terminološki slovar Buzzword Buster
Matic ŠTEFAN
odgovorni urednik
Gorazd GOLOB
Univerza v Ljubljani

GESLOVNIK

Revija Grafičar že nekaj časa spletno ponuja barvni in tipografski geslovník ter terminološki slovar Buzzword Buster z namenom definirati slovensko strokovno izrazoslovje grafične dejavnosti. Ponujamo ga tudi v tiskanem delu.

TRIOBMOČNE METODE (Tristimulus)

Metode za opisovanje ali upodabljanje barv s tremi dražljaji, bodisi aditivno (R, G, B) bodisi subtraktivno (C, M, Y) ali z atributi, simboli razlikovanja, kot je L, C, H (Lightness, Chroma, Hue).

OZNAKE POREZAVE (Crop Marks)

Črtné oznake, ki definirajo porezavo tiskanega polizdelka na končni format.

FRANCOSKA RENESANČNA PISAVA
(*garalde, Garamond old style*)
Spada v sklop dvodebelinskih pisav; mlajša renesančna pisava; poteze črk so mehkejšé, zgornji serifi bolj trikotno oblikovani, spodnji serifi krajši, prečna poteza pri minuskuli e je ravna, verzalke so pogosto nižje kakor minuskule, ki segajo v tudi v zgornji črkovni pas, npr.: b, d, h, k, l; glej RENESANČNA PISAVA.

TISK BREZ TISKOVNÉGA TLAKA
(*Non-impact Printing*)
Tiskanje z laserji, ioní, kapljicami ali toploto za prenos tiskarske barve na papír.

Založnik in izdajatelj
DELO, d. d., Dunajska 5, Ljubljana

Predsednik(ca) uprave DELO, d. d.
Irma GUBANEČ

Glavni in odgovorni urednik
Matic ŠTEFAN

Lektorica
Zala BUDKOVIČ

Uredniški odbor
Bogdan ROMIH
Gregor FRANKEN
Klementina MOŽINA
Leopold SCHEICHER
Igor GLIHA

Naslov uredništva
DELO - Grafičar
Dunajska cesta 5, SI-1509 Ljubljana
T: +386 (0)1 47 37 424
S: www.graficar.si

Grafična podoba in priprava
Matic ŠTEFAN

Fotografija (naslovnica)
Janja ŠTEFAN

Oglasno trženje
T: +386 (0)1 47 37 501
F: +386 (0)1 47 37 511
E: oglas@delo.si

Direktorica trženja
Dragica GRILJ
T: +386 (0)1 47 37 463
E: dragica.grilj@delo.si

Direktorica marketinga
Dolores PODBEVŠEK PLEMENITI
T: +386 (0)1 47 37 580
E: dolores.plemeniti@delo.si

Tisk ovitka
KOROTAN - Ljubljana, d. o. o.

Tisk in vezava
KOROTAN - Ljubljana, d. o. o.

Letna naročnina je 22 EUR. Posamezne številke po ceni 4,60 EUR je možno naročiti na naslovu uredništva. Revija izide šestkrat letno.

Imetniki materialnih avtorskih pravic na avtorskih delih, objavljenih v reviji Grafičar, so družba DELO, d. d. ali avtorji, ki imajo z njo sklenjene ustrezne avtorske pogodbe. Prepovedani so vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe z družbo DELO, d. d.

Uredništvo ne odgovarja za izrazje in jezik v oglasih in prispevkih, ki so jih pripravile tretje osebe (oglasne agencije, reprodstudii ...). Tudi ni nujno, da se odgovorni urednik strinja s strokovnim izrazjem in definicijami ter vsebino v objavljenih prispevkih.

www.graficar.si

ISSN 1318-4377

Tiskaj **Hitro**. Tiskaj **Pametno**. Tiskaj **Vse**.

Xanté barvni digitalni tiskalniki ter procesne programske rešitve so oblikovane posebej za obvladovanje potreb direktnega marketinga, za tisk manjših naklad, tisk kuvert in še več.

IMPRESSIA DIGITAL MULTI-MEDIA PRESS

- **najnižja cena odtisa v svoji kategoriji**
- **hitrost do 80 barvnih kuvert/minuto**
- **visoka** resolucija – do 2400 dpi
- **izjemni odtis mešanih barv**

iQueue 8

Simply Brilliant Digital Color Workflow

- integrirana **PANTONE®** barvna knjižnica
- natančno **doseganje mešanih barv**
- kalkulacija stroška odtisa
- izdelava **impozicije**
- **NOVO** generator **Qr kode**
- **NOVO** upravljanje z **variabilnimi podatki**
- **NOVO** PDF-out in več
- neodvisni **CMYK** barvni upravitelj

Adobe PostScript 3™

ILUMINA 650 GS DIGITAL COLOR SYSTEMS

- **ultra debeli papirji do 650 gsm**
- **tisk variabilnih podatkov s polno hitrostjo**
- **močno strukturirani, perforirani in reliefni papirji**
- **format papirja vse do 328x1200 mm**

grafik

Tel: 01 548 32 16 • www.grafik.si • grafik@grafik.si

DZS Grafik d.o.o., Sektor grafični materiali, Brnčičeva 31, 1231 Ljubljana-Črnuče

GET ADVANTAGE

OFSETNA TISKARSKA GUMA

**ODLIČNOST
TISKANJA**

www.savaprint.com

Sava

Savatech

Savatech, d.o.o. • Industrial Rubber Products and Tyres
Škofjeloška c. 6 • 4000 Kranj • Slovenija
T + 386 (0)4 206 63 87